

1. Obiekt

KAMIENICA

2. Czas powstania

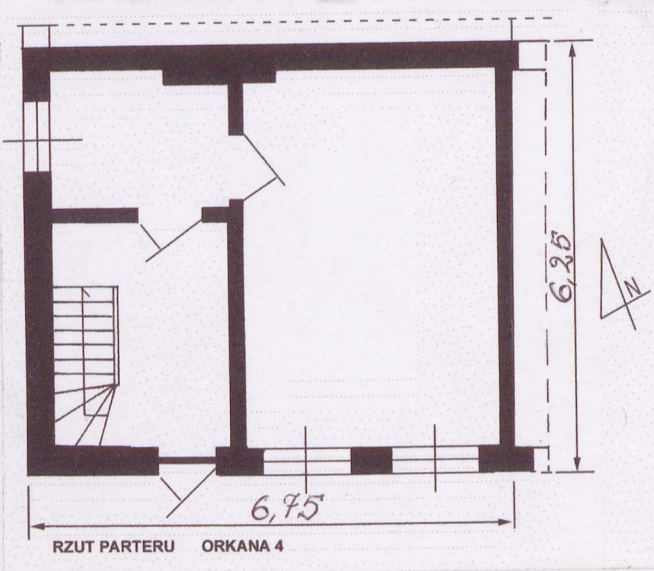
1.80 XIX w.

3. Miejscowość

OLSZTYN

6441

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

nr hipoteczny .....
lub. ewid. gruntów .....
ul. Orkana 4
KW [redacted]

5. Przynależność administracyjna

województwo .....
gmina .....
warmińsko- mazurskie
loco

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Allenstein

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo .....
powiat .....
olsztyńskie
Olsztyn

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

jw.

10. Rejestr zabytków

Nr ..... data .....
A-3318 30.09.1988

Rejon dzisiejszej ulicy Warszawskiej stanowił część Dolnego Przedmieścia, rozciągającego się u wylotu głównego traktu miejskiego, prowadzącego z Bramy Górnej do Bramy Dolnej. Był to obszar integralnie związany z dziejami miasta od początku jego istnienia. Dzisiejsza ulica Orkana pełniła rolę przecznicy łączącej dawny trakt pocztowy oraz drogę wylotową do Olsztynka (dziś tzw. stara Warszawska) oraz trakt wybiegającą z Targu Końskiego Ziegelstraße (dziś ul. Osińskiego) zyskującą z końcem XIX wieku na coraz większym znaczeniu. Sama ulica Orkana nosiła nazwę Hohensteinerquerstraße (Olsztynkowej Poprzecznej). W spisie adresowym z 1899 wymienianych jest 9 budynków. Interesujący nas budynek przy ul. Orkana 4 stanowi integralną część budowli ciągnącej się wzdłuż obecnej ulicy Łukasińskiego (d. Färbergasse). usytuowanej pomiędzy ulicami Orkana oraz Mochnackiego (Warschauerstr). Został on wzniesiony zapewne w latach 80 XIX w., w czasie rozpoczynającej się intensywnej działalności inwestycyjnej w obrębie Dolnego Przedmieścia. W spisie adresowym z roku 1899 jako właściciel wymieniony jest David Brunn, kupiec żydowski. Z początkiem XX w. w sąsiedztwie interesującego nas budynku Abraham Bruenn (być może spadkobierca Davida, być może ta sama osoba, bowiem w spisie z 1899 imię Abraham i David jest notowane wymiennie) wybudował dwie kolejne kamienice stając się właścicielem całego narożnika. – c.d. załącznik nr 1

Budynek położony w zachodniej części miasta, usytuowany u zbiegu ulic Orkana i Łukasińskiego, w zabudowie zwartej, na terenie o lekkim spadku w kierunku północno-wschodnim; po stronie północno-wschodniej niewielkie, wewnętrzne podwórze otoczone sąsiednimi kamienicami; na podwórzu bity grunt i powierzchnia trawiasta. Dostęp do podwórza przez klatkę schodową przy ul. Orkana 5. Elewacje frontowe zwrócone w kierunki południowo-wschodnim i południowo-zachodnim. Od ulicy oddziela go chodnik z płyt chodnikowych, ulica brukowana.

Mury z cegły ceramicznej pełnej, na zaprawie wapienno-cementowej, obustronnie tynkowane.

Stropy pomieszczeń drewniane. **Wieżba dachowa** obecnie niedostępna. **Dach** płaski, kryty papą.

Otwory wejściowe drzwiowe i okienne zamurowane, kamienica jest całkowicie niedostępna.

Zachowana część oryginalnych okien: skrzynkowe, 2-dzielne, 6-kwaterowe, z krzyżem okiennym właściwym zdobionym toczonym słupkiem z wrzecionową nasadką; ślomie rozprofilowane, dominujące; pozostałe okna powojenne, skrzynkowe, drewniane, proste, bez ozdób.

Rzut: założony jest na planie kwadratu, z klatką schodową w narożniku zachodnim; układ pomieszczeń 1-traktowy.

Bryła: bryła jednorodna, zwarta, tworząca integralną całość z budynkiem przy ul. Łukasińskiego 1. Budynek 3-kondygnacyjny, ze ścianką kolankową, nakryty dachem płaskim, pokryty papą.

Elewacje frontowe tynkowane, rozczłonkowane szerokimi, profilowanymi gzymsami kordonowymi, i prostokątnymi otworami okiennymi oraz drzwiowymi. Elewacja podwórzowa nie otynkowana.

Wystrój: zachowana częściowo stolarka okienna.

Instalacje: brak informacji.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalny	17. Użytkowanie obecne mieszkalny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) <p>Bieżące remonty i prace konserwatorskie. W ostatnim okresie wykonano remont elewacji. Około roku 1996 w kamienicy wybuchł pożar, który częściowo zniszczył elementy wyposażenia i wnętrza. Od tego czasu kamienica nie jest remontowana, mieszkańców wykwaterowano, a otwory wejściowe i okienne zamurowano.</p>		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <p>Z uwagi na brak dostępu do budynku trudno ocenić jego stan techniczny wewnątrz. Elewacje zewnętrzne i dach po remoncie. Elewacje zewnętrzne zabrudzone.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <p>Należy wyremontować wnętrze budynku oraz prowadzić bieżące prace remontowe, odświeżyć elewację.</p>			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

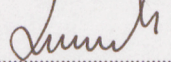
1. Projekt techniczny wykonania instalacji gazowej wewnętrznej budynku mieszkalnego nr 4 przy ulicy Orkana w Olsztynie, opr. J. Kubala, Olsztyn 1996, Archiwum OTBS Olsztyn.
2. Teczka obiektu, ul. Orkana 4, Archiwum SOZ Olsztyn.
3. Karte der Stadt Allenstein, Angefertigt im Jahre 1892 von Luckhardt, Stadtbaumeister Verlag v. A. Harich, Allenstein. Zbiory Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.
4. Allenstein im Jahre 1913. Gezeichnet im Stadtbaumamt 1 : 5000, reprodukt. barwna H. Bonk, Geschichte der Stadt Allenstein, Bd. 4, Urkundenbuch, Teil 2, Allenstein 1913

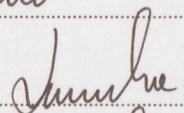
22. Bibliografia

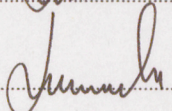
1. Adress-Buch der Kreisstadt Allenstein Ostpr. für 1899, Allenstein 1898, s. 18;
2. Adress-Buch der Kreisstadt Allenstein Ostpr. für 1904, Allenstein 1903, s. 16;;
3. Adreßbuch für die Regierungshauptstadt und den Kreis Allenstein. Ausgabe 1914, Allenstein 1913, s. 17.
4. Adressbuch für die Regierungshauptstadt und den Landkreis Allenstein, Ausgabe 1927, Allenstein, s. 20
5. Adressbuch für die Regierungshauptstadt und den Landkreis Allenstein, Ausgabe 1932, Allenstein, 1931, s. 216
6. Einwohnerbuch von Allenstein 1937, s. 194
7. Szczegółowe studium historyczno-urbanistyczne Olsztyna, cz. 2 - południowa część miasta, Jerzy Sikorski, maszynopis, 1998, s. 2 □

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst ..... Iwona Liżewska, 2001 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... Iwona Liżewska, Janusz Liżewski, 2001 r.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. .... Janusz Liżewski, 2001 r.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów .....

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

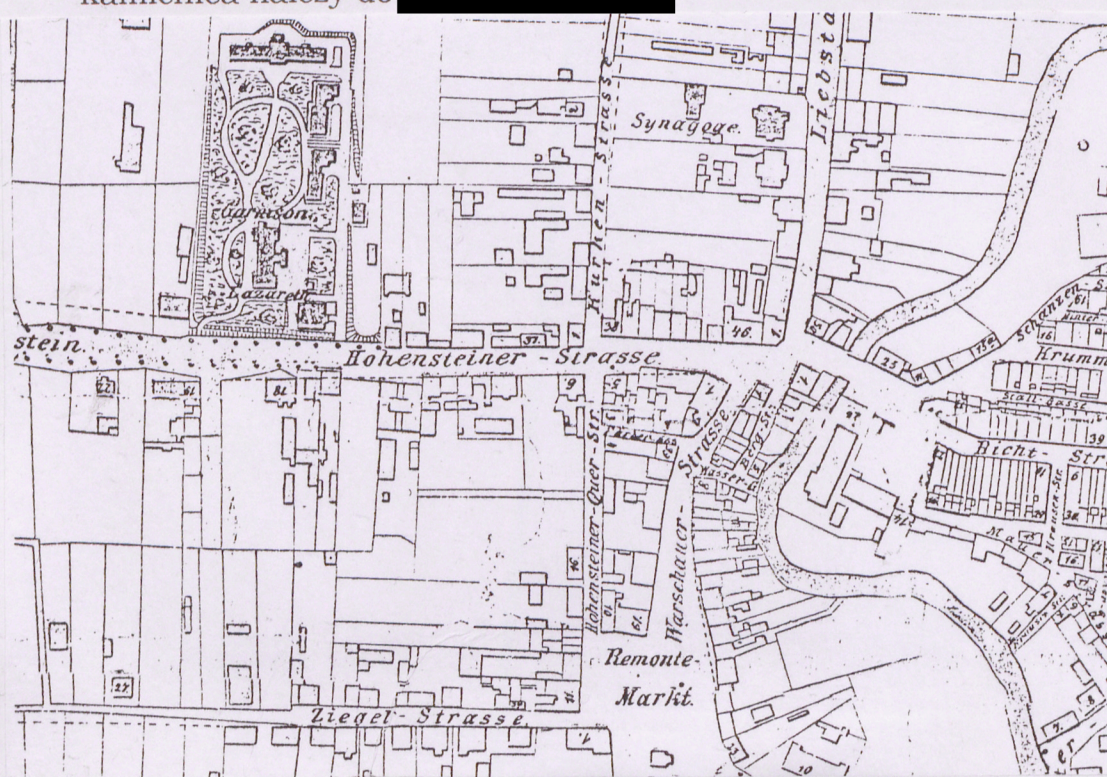
26. Załączniki

załączniki nr 1 - 2

1. Miejscowość OLSZTYN	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina OLSZTYN	KAMIENICA	c.d. pkt 12,
3. Powiat OLSZTYN	ul. Orkana 4	mapy
4. Wojództwo warmińsko-mazurskie		

c.d. pkt 12 – Były to zachowane do dnia dzisiejszego budynki przy Orkana 5 i Mochnackiego 4; w tym ostatnim wzniesionym roku 1904 – na szczycie inicjały właściciela „AB” – Abraham mieszkał wraz z rodziną. W okresie międzywojennym, zapewne po śmierci Abrahama, wdowa Fryderyka sprzedała omawiany budynek Stanisławowi Kowalskiemu, kupcowi z Barczewa. Jako jego właściciel Stanisław Kowalski jest wymieniany przez cały okres międzywojenny, aż do roku 1937. Obecnie kamienica należy do [REDACTED]

rys. nr 1. Mapa z 1892 roku

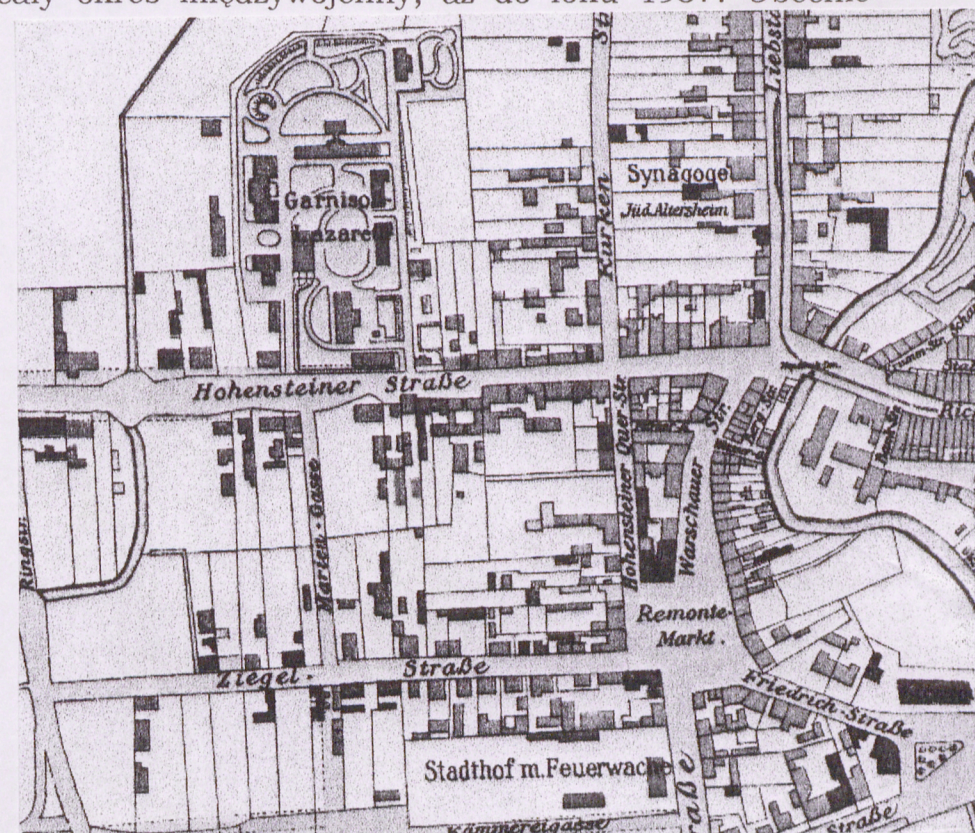
Iwona Liżewska, 2001 r.

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

MKZ Olsztyn

Miejsce przechowywania negatywów .....

rys. nr 2. Mapa z 1913 r.

1. Miejscowość	OLSZTYN	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	OLSZTYN	KAMIENICA	fotografie
3. Powiat	OLSZTYN	ul. Orkana 4	
4. Województwo	warmińsko-mazurskie		

Fot.1. Widok na pierzeję – róg ul. Orkana i Łukasińskiego.
Fot.2. Elewacja pñ.-zach. (od strony ul. Łukasińskiego)

Wkładkę założył: ..... Iwona Liżewska, 2001 r.
(imię, nazwisko, data)
Miejsce przechowywania negatywów ..... MKZ Olsztyn

Fot.3. Elewacja tylna, pñn.-wsch.
Fot.4. Oryginalna stolarka okienna

